

Cuprins

Capitolul I. Structura organizatorică a instituțiilor de credit.....	2
1.1. Organizarea instituțiilor de credit.....	2
1.2. Centrala Băncii.....	3
1.3. Structura organizatorică a filialelor, sucursalelor și agențiilor.....	10
Capitolul II. Conducerea societății bancare.....	14
2.1. Cine poate fi conducător al băncii?.....	14
2.2. Adunarea generală a asociaților.....	15
2.3. Consiliul de Administrație.....	16
2.4. Comisia de cenzori.....	17
2.5. Comitetul executiv.....	18
2.6. Conducerea curentă.....	19
2.7. Conducerea sucursalelor, filialelor, și agențiilor și punctelor de lucru..	19
Capitolul III .Sistemul informațional bancar.....	20
3.1. Trăsăturile sistemului informațional bancar.....	21
Bibliografie.....	25

Capitolul I

Structura organizatorică a instituțiilor de credit

1.1 Organizarea instituțiilor de credit

Fiecare bancă este persoană juridică, fiind organizată ca societate comercială bancară pe acțiuni.

În toate actele ei oficiale, banca trebuie să se identifice în mod clar printr-un minim de date: firma sub care banca este înmatriculată în registrul comerțului, capitalul social, adresa sediului principal, numărul și data înmatriculării în registrul comerțului, numărul și data înmatriculării în registrul bancar.

Banca este angajată prin semnătura a cel puțin doi conducători, sau a cel puțin două persoane împuternicite de către aceștia, în conformitate cu reglementările emise de Banca Națională a României în acest sens.

Fiecare instituție de credit va avea un REGULAMENT PROPRIU DE FUNCȚIONARE, aprobat de organele statutare, prin care se va stabili cel puțin:

- a) Structura organizatorică a instituției de credit;
- b) Atribuțiile fiecărui compartiment al băncii și relațiile dintre acestea;
- c) Atribuțiile sucursalelor și ale altor sedii secundare ale instituției de credit;
- d) Atribuțiile comitetului de risc, comitetului de administrare a activelor și pasivelor, comitetului de credite; înființarea acestor comitete este obligatorie în desfășurarea activității băncii;
- e) Competențele și răspunderea conducătorilor băncii, directorilor executivi, șefilor sucursalelor și ai altor sedii secundare ale instituției de credit și ale altor salariați care se angajează în operațiuni financiare în numele și în contul instituției;
- f) Sistemul de control intern al instituției de credit.

În România, procesul de dezvoltare a rețelei de unități teritoriale bancare a ținut seama de structura administrativ teritorială a țării, respectiv împărțirea pe județe. În principiu, băncile și-au structurat rețeaua teritorială în funcție de aceste nuclee, aproape la nivelul fiecărui județ existând unități care coordonează activitatea din zonă.

Structura organizatorică a băncilor care și-au organizat activitatea în teritoriu după principiul împărțirii administrativ-teritoriale a țării este:

- Centrala băncii;
- Sucursalele județene, respectiv sucursala municipiului București;
- Filiale (subordonate organizatoric și funcțional sucursalelor) în unele orașe ale țării și, în unele cazuri, la nivelul sectoarelor municipiului București;
- Agenții subordonate organizatoric și funcțional filialelor sau, în unele cazuri, chiar sucursalelor ;
- Puncte de lucru subordonate filialelor sau agențiilor.

Sucursalele, agențiile, filialele și punctele de lucru sunt unități cu sarcini operative, ele neavând personalitate juridică. Aceste execută operațiuni bancare specifice societăților

bancare reglementate prin lege, în limita competențelor stabilite de centrala băncii și funcționează pe baza aprobării Consiliului de Administrație al băncii respective.

Sucursalele, filialele și agențiile au relații directe cu clienții din raza lor de activitate (atât persoane fizice cât și juridice).

1.2. Centrala băncii

Societățile bancare, prin centralele lor, îndeplinesc funcția de coordonare pentru toate activitățile ce se desfășoară în sucursale, filiale, agenții și puncte de lucru, asigurând aplicarea corectă a legilor, hotărârilor și a actelor normative ce guvernează activitatea bancară. În acest sens, centralele societăților bancare elaborează norme specifice ce trebuie respectate de unitățile din subordine. În același timp, centralele sunt răspunzătoare de activitatea sucursalelor, filialelor, agențiilor și punctelor de lucru din subordine (acestea neavând personalitate juridică).

Activitatea, în cadrul centralelor societăților bancare, se desfășoară pe direcții, departamente, servicii, birouri, oficii specializate. Fiecare bancă, în funcție de activitatea desfășurată și gama de operațiuni efectuate, își organizează în mod specific, structura funcțională din cadrul centralei. Cu toate acestea, există o serie de componente organizatorice care se regăsesc, sub diferite forme în majoritatea băncilor comerciale și aceasta datorită faptului că toate băncile comerciale (fiind prin lege bănci universale) desfășoară același tip de operațiuni bancare. În general, în cadrul centralei, activitatea este organizată pe direcții de specialitate sau departamente, care la rândul lor, au în subordine diferite servicii.

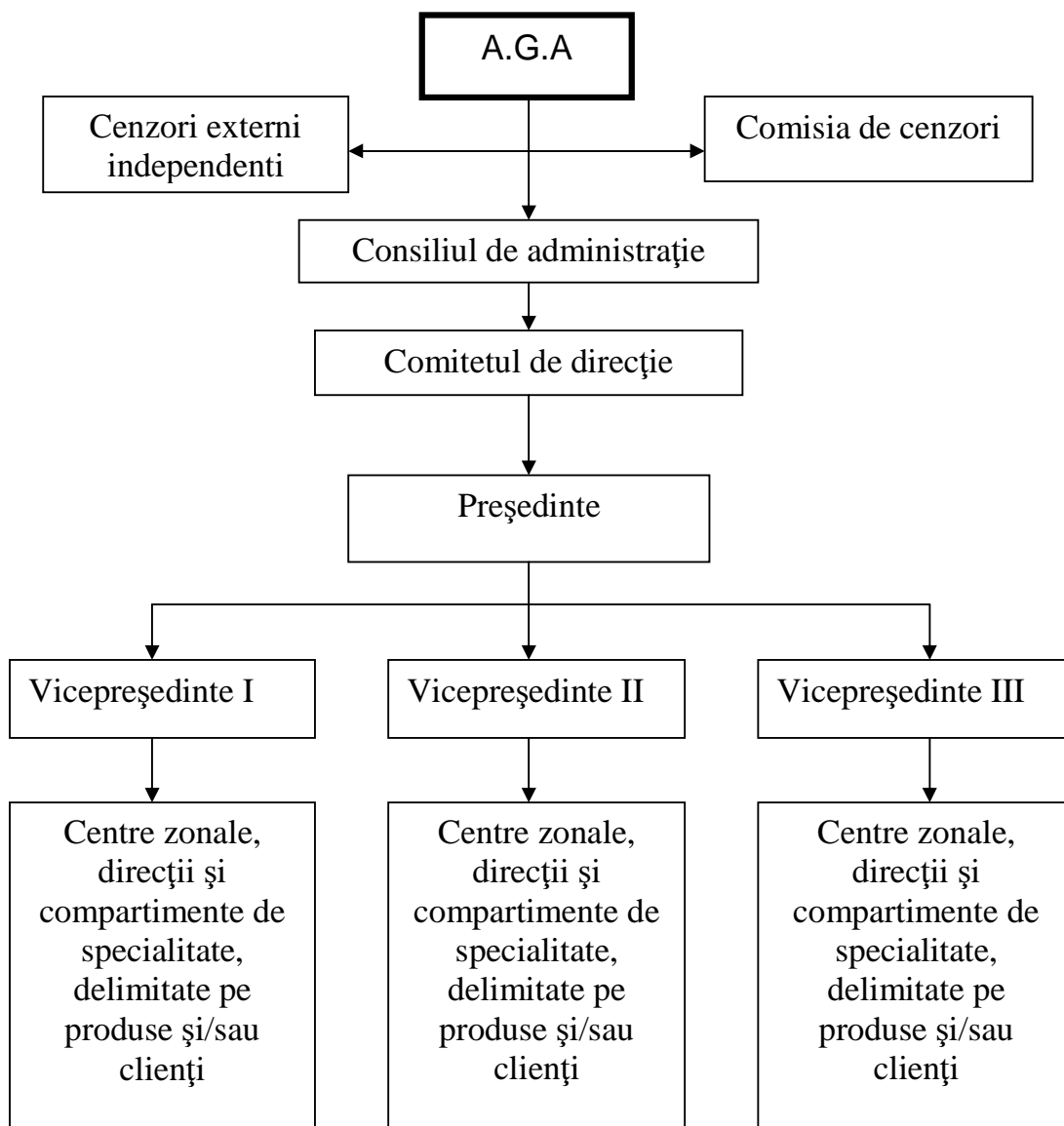
Astfel, în cadrul unei bănci, prin structura organizatorică adoptată, anumite activități pot fi desfășurate în cadrul unei direcții, în timp ce, în cadrul altei (altor) bănci, același tip de activități se desfășoară în departamente/servicii/birouri specializate. Structura organizatorică este flexibilă și diferă de la bancă la bancă; chiar pentru aceeași bancă ea se poate modifica în timp, în funcție de tipul și strategia băncii, natura și volumul activităților desfășurate.

Pe parcursul derulării activităților specifice, fiecare bancă acționează ca un sistem (fiind la rândul ei componentă a sistemului bancar), în cadrul căruia diferitele componente (direcțiile/departamentele) intra în legătură unele cu altele, furnizânduși reciproc informații sau conlucrând în vederea finalizării diferitelor tranzacții și realizării atribuțiilor specifice.

Totodată, pe lângă conlucrearea, în cadrul băncii, între diversele direcții/departamente, fiecare societate bancară colaborează, pentru realizarea diverselor activități specifice, cu Banca Națională a României, cu Ministerul Finanțelor Publice, cu celelalte societăți bancare, cu instituții financiare sau centrale din aparatul de stat.

O schemă organizatorică simplificată a centralei, având la bază criteriul administrativ este redată în figura următoare:

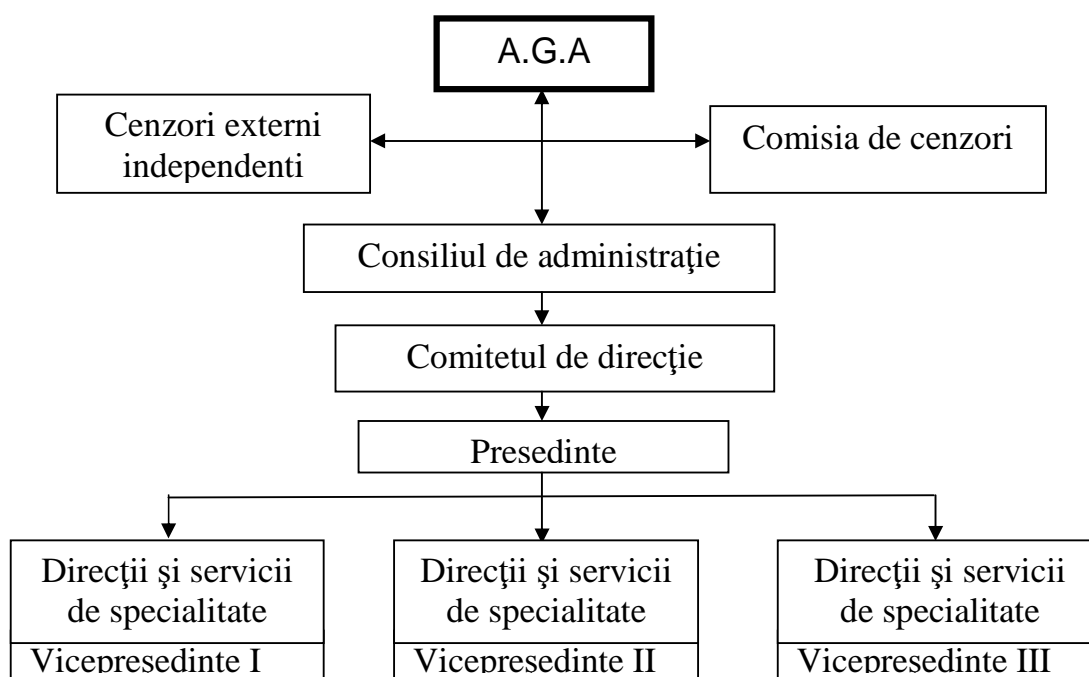
Fig. 1.1. Schema organizatorică simplificată a centralei unei bănci bazată pe principiul eficienței produsului

Acest prim tip de structură nu pune accentul pe gestiunea riscului în bănci, pe eficiența produselor și serviciilor bancare.

Un al doilea tip de structură organizatorică este cea bazată pe criteriul „eficiența și produselor și serviciilor bancare” și/sau „eficiența și profitabilitatea unor centre zonale”. Această structură, redată în figura 1.2., urmărește raportul „cost/beneficiu”, pe produs și chiar pe client, dar nu se urmărește riscul, fiind specifică băncilor ce urmăresc expansiunea, creșterea cifrei de afaceri și a puterii lor financiare.

Fig. 1.2. Schema organizatorică simplificată a centralei unei bănci comerciale bazată pe principiul administrativ.

Potrivit Legii bancare nr. 58/1998 (art. 24-d), la nivelul centralei băncii se constituie organe colective de lucru subordonate vicepreședinților de resort:

- Comitetul de gestiune a activelor și pasivelor băncii;
- Comitetul de risc pentru credite;
- Comitetul de risc de decontare al operațiunilor.

Comitetul de Gestiune a Activelor și Pasivelor băncii are sarcina de a prevedea nivelul și structura activelor băncii și de a coordona mușcarea acestora în raport cu finalitatea prevăzută în bugetul de venituri și de cheltuieli și contrl de profit și pierderi. Acest comitet se întocmește de regula săptămânal și ia în discuție:

- Riscul de piață la care se expune banca și în special roiscul de lichiditate, riscul la dobândă, riscul valutar, riscul de corespondent bancar;

- Nivelul de eficiența cu care este administrat patrimoniul băncii, ecartul randament-cos, precum și cel dintre dobânda activă și cea pasivă;
- Structura maturităților băncii pe activul și pasivul bilanțului său.

Comiterul de risc pentru credite elaborează politica băncii referitoare la creditarea clienților, constituirea portofoliului de credite, gestiunea riscului de credit și de neplată a dobânzii.

Comitetul de risc de decontare a operațiunilor vizează cu precădere respectarea prevederilor legale, a normelor și instrucțiunilor în domeniul decontărilor; plăți și încasări prin conturi bancare deschise clienților, viramente intra și interbancare, decontări speciale privind operațiunile pe piața de capital, transferurile internaționale, etc. Comitetul de decontare a operațiunilor are ca atribuție evitarea fraudelor și a oricărui pagube potențiale datorate erorilor de înfaptire a operațiunilor prin conturi bancare.

Direcțiile/departamentele din centralele societăților bancare, indiferent de activitatea specifică pe care o derulează, au o serie de atribuții similare ce derivă din rolul lor de coordonare a activității din domeniile respective, la nivelul unităților din subordine.

Cele mai importante dintre aceste atribuții sunt:

- Elaborarea și avizarea normelor metodologice ce reglementează obiectul de activitate al direcției/departamentului respectiv, precum și a celorlalte instrucțiuni, circulare, reglementări emise de bancă pe probleme specifice;
- Îndrumarea și controlul unităților teritoriale în legătură cu activitatea desfășurată, cu modul de aplicare a legislației bancare, precum și a normelor metodologice și reglementărilor interne emise de bancă, pentru diversele domenii de activitate;
- Efectuare de studii și analize, în legătură cu activitățile specifice desfășurate de fiecare departament în vederea luării deciziei privind perfecționarea activității.

În cadrul structurii organizatorice a fiecărei societăți bancare există direcții/departamente a căror activitate se constituie în liant pentru activitatea desfășurată în cadrul altor componente structurale, în derularea activităților specifice intrând în contact direct cu multe dintre acestea.

Activitățile derulate în cadrul principalelor direcții/departamente ale unei societăți bancare

A. Direcții/Departamente de coordonare

Acest tip de direcții/departamente, răspund de activitatea de ansamblu privind creditarea și decontările, astfel:

- întocmesc periodic planurile de credit și le supun aprobării conducerii;
- în funcție de nivelul resurselor de finanțare, repartizează, pe sucursale, nivelurile de credite, stabilesc și repartizează plafoanele;
- întocmesc, periodic, rapoarte referitoare la executarea programelor de creditare, precum și la principalele aspecte legate de acordarea și rambursarea acestora;
- formulează propunerile privind politica dobânzilor.

B. Direcții/Departamente de trezorerie

Principalele atribuții ale acestui tip de direcții:

- analizează și prospectează posibilitățile și condițiile de asigurare a resurselor de creditare ale băncii;
- negociază și propun contractarea de credite pe piața interbancară și participă la licitațiile organizate de Banca Națională a României, pentru obținerea de credite de refinanțare;
- stabilesc prognozele de trezorerie, pe diferite perioade;
- realizează proiectele de emisiune de hârtii de valoare și coordonează evidența și plasarea acestora;
- urmăresc și informează conducerea asupra situației și nivelurilor activelor și pasivelor băncii.

C. Direcții/Departamente de casierie

Acestea asigură și răspund de coordonarea și urmărirea efectuării operațiunilor cu numerar și alte valori, în strânsă concordanță cu interesele clienților

Totodată, ele pot îndeplini și următoarele atribuții:

- colaborează cu direcțiile de coordonare și trezorerie, în vederea urmăririi și analizării fenomenelor și tendințelor conjuncturale din sfera circulației numerarului;
- colaborează cu Banca Națională a României, participând la elaborarea prognozelor privind operațiunile de încasări și plăți, a fluxului de numerar din economie;
- asigură organizarea și funcționarea tuturor operațiunilor de casierie;
- efectuează operațiuni cu numerar;
- țin evidența numerarului și asigură păstrarea acestuia.

D. Direcții/Departamente de control

Aceste direcții asigură și răspund de exercitarea controlului asupra activității de ansamblu, desfășurată de unitățile din teritoriu ale societăților bancare, precum și de efectuarea periodică a controlului patrimonial asupra gospodăririi valorilor materiale și bănești din centralele băncilor și de la nivelul unităților teritoriale.

E. Direcții/Departamente pentru operațiuni externe comerciale și necomerciale

În cazul operațiunilor comerciale:

- asigură și răspund de prelucrarea documentelor privitoare la exportul și importul de mărfuri și prestările de servicii din și pentru străinătate ale agenților economici, instituțiilor și altor persoane juridice.

În cazul operațiunilor necomerciale:

- asigură activitatea de derulare a operațiunilor de decontare cu străinătatea, în favoarea persoanelor fizice sau juridice (bugetare, obștești, nonprofit)

Derularea acestor operațiuni se efectuează conform legislației comerciale, financiare și bancare a țării, și conform regulilor și uzanțelor uniforme internaționale, editate de Camera Internațională de Comerț de la Paris.

F. Direcții/Departamente de creditare

Fiecare bancă, în funcție de domeniile specifice în care acționează cu prioritate, și-a organizat activitatea de creditare pe anumite criterii. Astfel, pot fi întâlnite, în cadrul centralelor societăților bancare, mai multe direcții/departamente de creditare.

Direcțiile/departamentele de creditare (care pot fi specializate în funcție de volumul, tipul de clienți și termenul de creditare) asigură și răspund de activitatea de creditare, cu tot ceea ce implică aceasta.

În funcție de **destinația, termenul și beneficiarul de credite**, direcțiile/departamentele de creditare participă la:

- programarea, dimensionarea și dirijarea masei monetare și a creditului pe termen scurt, mediu și lung pentru sectorul de stat și privat;
- analizează cererile de creditare ce depășesc competența unităților teritoriale din subordine;
- întocmesc documentațiile de creditare;
- aprobă creditele din competența lor și fac propuneri, organelor de conducere ale băncii, pentru aprobarea celor ce depășesc competența lor;
- propun eliberarea scrisorilor de garanție;
- urmăresc evoluția creditelor pe termen scurt, mediu și lung;
- urmăresc, îndrumă și controlează activitatea de creditare a unităților teritoriale din subordine;
- analizează evoluția indicatorilor bancari, în strânsă corelație cu analiza indicatorilor economici și financiari ai agenților economici pe care îi creditează;

În cazul beneficiarilor de credite care se află în incapacitate de plată, aceste direcții/departamente:

- propun măsuri de recuperare a fondurilor;
- urmăresc rambursarea creditelor și încadrarea în plafoanele stabilite;
- urmăresc creditele acordate pe diverse categorii de agenți economici;
- urmăresc creditele nerambursate la scadență, intervenind prin unitățile din teritoriu pentru lichidarea sau prevenirea acestora.

G. Direcții/Departamente de relații bancare internaționale

Aceste direcții/ departamente răspund de îndeplinirea atribuțiilor în domeniul relațiilor externe de plăți și credite, conform reglementărilor legale în domeniu. Fiecare dintre aceste direcții/ departamente poartă, de regulă, denumirea activității pe care o desfășoară (de exemplu, plăți externe, corespondenți bancari, arbitraj etc.).

Principalele atribuții ale acestora:

- întocmirea și negocierea proiectelor de acorduri de plăți și cooperare economică, financiară și de creditare încheiate, prin intermediul băncilor, cu alte țări și urmărirea modului de derulare a acestora;
- contactarea băncilor corespondente, privind derularea acordurilor de plăți și cooperare economică;
- administrarea portofoliului în valută al băncilor, prin operațiunile de arbitraj valutar;
- efectuarea analizelor conjuncturale și de perspectivă pe piețele monetare internaționale;
- analizarea, negocierea și angajarea liniilor de credite bancare externe;

- evaluarea cererilor de credite bancare, în valută, solicitate de diverși clienți și propinerea de acordare a acestora;
- analiza și, după caz, modificarea rețelei de corespondenți bancari.

H. Direcții/Departamente de contabilitate

Activitatea de contabilitate, datorită operațiunilor în lei și valută, poate fi structurată pe direcții/departamente diferite.

Direcțiile/departamentele contabilității, în lei, ale societăților bancare asigură și răspund de:

- organizarea și conducerea activității contabile;
- execuția de casă a bugetului public național;
- exercitarea controlului bancar asupra operațiilor contabile privind creditarea;
- finanțarea și plățile efectuate de unitățile operative ale băncilor pentru clienții lor.

Direcțiile/departamentele de contabilitate externă răspund de evidența patrimoniului băncii privind operațiunile cu străinătatea, veniturile și cheltuielile în valută realizate de bănci prin centralele lor.

I. Direcții/Departamente de informatică

Aceste direcții/ departamente răspund de activitatea de informatică, pe ansamblul băncii. Activitatea lor vizează:

- informatizarea activității decizionale, de analiză, proiectare, implementare și întreținere a subsistemelor informatice în legătură cu toate operațiunile derulate de bănci;
- exploatarea lucrărilor respective;
- dezvoltarea rețelei de calculatoare;
- service-ul pentru echipamentul respectiv;
- telecomuncațiile interbancare.

J. Direcții/Departamente de organizare și resurse umane

În sarcina lor intră probleme legate de:

- structura organizatorică a băncii;
- extinderea rețelei de unități;
- organizarea, normarea și asigurarea condițiilor de muncă ale salariaților;
- selecționarea, încadrarea și utilizarea forței de muncă;
- urmărirea sarcinilor ce revin băncii, din diferite acte cu caracter normativ;
- elaborarea, în colaborare cu celelalte departamente din cadrul băncii, în vederea supunerii acestora aprobării Consiliului de Administrație.

K. Direcții/Departamente pentru dezvoltare și învățământ

Principala atribuție a acestora este efectuarea de studii, analize și informări pentru adoptarea de noi metode, mijloace, soluții în vederea ridicării nivelului activității bancare și lărgirea gamei de servicii oferite, precum și pentru pregătirea și perfecționarea personalului bancar.

Anual sunt analizate necesitățile de pregătire profesională, sunt elaborate programe de formare profesională și este stabilită proporția dintre pregătirea personalului în cadrul băncilor

(departamente sau centre proprii) și pregătirea asigurată de institute naționale (cum este I.B.R.) sau internaționale.

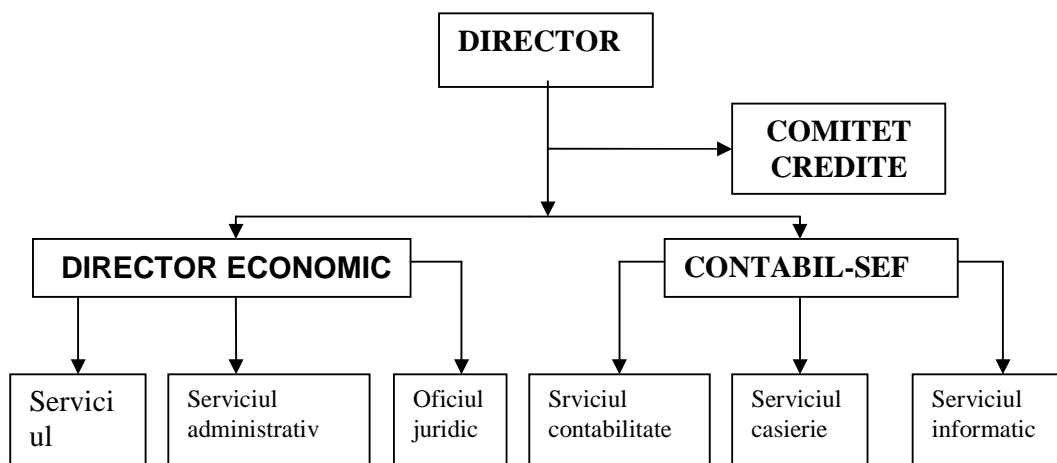
L. Direcții/Departamente juridice

Activitatea băncilor se referă, în special, la asigurarea legalității în desfășurarea activității băncii și la apărarea intereselor patrimoniale și nepatrimoniale proprii activității bancare.

Datorită diversificării gamei de servicii oferite clienților, băncile își modifică, în timp, structura funcțională, noi departamente fiind înființate ca urmare a apariției de noi activități. Legea privind activitatea bancară (nr.33/1991) precizează la articolul 24: “societățile bancare pot efectua, conform legii și în limitele autorizației acordate, precum și a mijloacelor de care dispun, operațiuni și activități conexe ca: operațiuni valutare, operațiuni cu metale prețioase, cu obiecte confecționate din acestea și cu alte valori cu grad mare de lichiditate, plasamentul, subscrierea, gestionarea, păstrarea și comerțul cu titluri, consulting bancar, garanții, mandatari, precum și alte activități legale, care pot fi asumate pe cont propriu sau în contul clienților.”

1.3 Structura organizatorică a filialelor, sucursalelor, și agențiilor

În teritoriu, unitățile subordonate centralei acționează ca reprezentante ale acesteia, aplicând politica și strategia centralei băncii. Structura organizatorică cuprinde compartimente care asigură desfășurarea activității la nivelul teritoriului unde ele acționează. Conducerea acestor unități este asigurată de director, director economic, șef agenție, contabil-șef și comitetul de credite constituit din cadrele de conducere ale unității

A. Sucursalele

Sucursalele se constituie în nuclee ale activității desfășurate de societățile bancare la nivel județean. Rolul lor constă în coordonarea, îndrumarea și controlul activității operative desfășurate în unitățile din subordine (filiale, agenții).

Sucursalele au **autonomie operativă și de gestiune**, în limita unor competențe delegate de centrală și în acest caz, activitatea bancară se desfășoară pe **departamente/compartimente specializate**. Astfel, în general, la nivelul unei sucursale județene, se regăsesc compartimente de:

- Coordonare;
- Trezorerie;
- Creditare;
- Operațiuni valutare;
- Casierie;
- Conturi și viramente;
- Decontări intrabancare;
- Informatică;
- Contabilitate;
- Control;
- Juridic.

Principalele atribuții care se regăsesc la nivelul sucursalelor județene ale societăților bancare sunt:

- Coordonare de ansamblu, la nivelul județului sau municipiului București, a problemelor de creditare, operațiunilor de încasări și plăți fără numerar, operațiuni cu numerar și de casierie;
- Întocmirea de situații privind evidența, prognoza și administrarea trezoreriei;
- Defalcarea plafoanelor de credite, pe fiecare filială și agenție din subordine, cu urmărirea și administrarea, în bune condiții a resurselor de creditare;
- Realizarea de lucrări de analiză și informare privind creditele;
- Analizarea activităților desfășurate la nivelul județului și luarea măsurilor ce se impun;
- Verificarea, analizarea și centralizarea bilanțelor, bilanțurilor și dărilor de seamă, bugetelor de venituri și cheltuieli ale unităților din subordine;
- Urmărirea și asigurarea controlului tuturor activităților desfășurate de unitățile din subordine;
- Măsuri ce se impun în legătură cu pregătirea profesională a personalului;
- Analizarea și valorificarea materialelor întocmite de organele de control ale serviciului de coordonare, cu urmărirea îndeplinirii măsurilor stabilite.

B. Filialele

Filialele sunt unități teritoriale, operative ale societăților bancare. Ele își desfășoară activitatea în orașe mai importante din cadrul județelor și în unele cazuri, la nivelul

decoarelor din municipiul București, fiind subordonate sucursalelor și având, la rândul lor, după caz, în subordine, agenții, și puncte de lucru. Filialele au autonomie gestionară și operativă, în limita competențelor acordate de centrala băncii.

În funcție de zona geografică și economică în care sunt localizate filialele, ponderea diferitelor categorii de operațiuni bancare, în ansamblul activității desfășurate, diferă de la o filială la alta, chiar în cadrul aceleiași bănci. Filialele își desfășoară activitatea pe anumite compartimente:

- Creditare;
- Operațiuni valutare;
- Conturi și viramente;
- Contabilitate-informatică;
- Casierie;
- Juridic și contencios;
- Secretariat-administrativ.

Principalele atribuții ale filialelor societăților bancare pot fi grupate astfel:

- Răspund prin conducerea numită de Consiliul de Administrație, în fața centralei de activitatea desfășurată de unitățile din subordine;
- Se conformează cerințelor și evidențelor sucursalelor, care, la rândul lor, primesc îndrumări de la centrală;
- Organizează și conduc, în limita competențelor delegate, activitatea desfășurată de unitățile din subordine,
- Raportează sucursalelor informațiile privind activitatea desfășurată de unitățile din subordine;
- Organizează relațiile cu clienții privind:
  - activitatea de creditare, în lei și valută, a persoanelor fizice și juridice;
  - operațiunile legate de deschiderea conturilor, și operarea în conturi, atât pentru persoane fizice cât și juridice;
  - operațiuni de schimb valutar;
  - consultanță.
- Îndeplinesc atribuțiile stabilite de centrală pe linie de personal, salarizare și organizare.

C. Agențiile

Agențiile sunt **unități teritoriale**, operative ale societăților bancare. Ele funcționează în orașele mai importante din cadrul județelor și, în unele cazuri la nivelul sectoarelor din municipiul București, fiind subordonate sucursalelor și având la rândul lor, după caz, în subordine agenții. Agențiile au autonomie **gestionară și operativă**, în limita competențelor acordate de centrala băncii.

Agențiile ca și sucursalele își desfășoară activitatea pe mai multe **compartimente specializate**, și anume:

- Compartiment de creditare;

- Compartiment operațiuni valutare;
- Compartiment conturi și viramente;
- Compartiment contabilitate, informatică;
- Compartiment secretariat administrativ;
- Compartiment casierie;
- Compartiment juridice și contencios.

Principalele **atribuții** ale agențiilor pot fi grupate astfel:

- Răspund, prin conducerea numită de Consiliul de Administrație, în fața centralei, de activitatea desfășurată în unitățile din subordine;
- Se conformează cerințelor și evidențelor sucursalelor;
- Organizează și conduc activitatea desfășurată de unitățile din subordine;
- Raportează sucursalelor informațiile privind activitatea desfășurată în cadrul filialei și în unitățile din subordine;
- Relații cu clienții privind:
  - Activitatea de creditare, în lei și valută, a persoanelor fizice și juridice;
  - Operațiuni legate de deschiderea de conturi, și operarea în conturi;
  - Operațiuni de schimb valutar;
  - Consultanță.
  - Îndeplinesc atribuțiile stabilite de centrală pe linie de personal, salarizare și organizare.

Capitolul II

Conducerea societăților bancare

2.1 Cine poate fi conducător al băncii?

Potrivit legii, conducător al băncii sunt persoane care în mod cumulativ:

- ✓ Conduc și coordonează activitatea zilnică a băncii
- ✓ Sunt investite cu competența *legală* de a angaja răspunderea patrimonială a băncii.

Sublinierea termenului *legală* nu este întâmplătoare, deoarece legea exclude din categoria de conducători ai băncii persoanele care asigură conducerea nemijlocită a compartimentelor băncii, cum ar fi directorii executivi, șefii de servicii, etc. Cu toate acestea, în fapt, acestora li se delegă de către conducătorii băncii competențe de angajare patrimonială a instituției de credit, dar delegarea de competențe în această manieră naște o competență corporativă, **nu legală**.

Desprinsă din categoria administrației, clasa conducătorilor băncii se bucură de un tratament special în cadrul legii privind activitatea bancară. Ei se situează pe o poziție intermediară în ierarhia băncii, fiind imediat sub consiliul de administrație și deasupra managerilor executivi. Din această situație a lor rezultă, în privința conducătorilor, o sumă de trăsături și cerințe:

- ❖ Conducătorii băncii au competența de a efectua „toate operațiunile pentru aducerea la îndeplinire a obiectului de activitate al societății” ;
- ❖ Competențele conducătorilor băncii se stabilesc prin regulamentul de funcționare, aprobat de organele statutare;
- ❖ Ei sunt aprobați de Banca Națională a României înainte de începerea exercitării responsabilităților.
- ❖ Aceștia trebuie să fie salariați ai băncii. Ca atare, le sunt aplicabile, în calitatea lor de salariați, în toate privințele, normele legale din legislația muncii, implicit clauzele contractului colectiv de muncă;
- ❖ Legea dispune că conducătorii pot fi și membri ai consiliului de administrație.

În legătură cu această prevedere de lege este de reținut că, fiind o normă cu caracter dispozitiv, ea nu implică o obligație pentru conducători de a fi concomitent și administratori, banca putând opta pentru orice variantă. În orice caz, administratorii nesalariați trebuie să fie în majoritate, iar conducătorii care sunt concomitent și administratori au o dublă răspundere: de dreptul muncii pentru activitatea de salariați și de drept civil pentru activitatea desfășurată ca administratori.

- ❖ Sub aspectul studiilor de specialitate, conducătorii băncii trebuie a) să fie licențiați în domeniile economic sau juridic ori în alt domeniu care să circumscrie activității financiar bancare, sau în caz contrar b) să aibă studii postuniversitare în unul din aceste domenii (juridic sau economic), dar în acest caz să aibă experiență profesională „relevantă” de cel puțin 7 ani în domeniul financiar-bancar;
- ❖ Conducătorii trebuie să aibă o bună reputație, calificare și competență adecvate pentru realizarea obiectivelor propuse, desfășurării activității conform legii și unei practici prudente și sănătoase;
- ❖ La numirea conducătorilor, banca trebuie să se asigure că fiecare conducător are experiență pentru toate tipurile de activități pe care le coordonează;
- ❖ Conducătorilor băncii li se aplică în mod corespunzător dispozițiile legale aplicabile administratorilor, referitoare la conflict de interese și la incompatibilități;
- ❖ Banca este angajată prin semnătura a cel puțin doi conducători, în limita competențelor statutare, sau cel puțin doi salariați ai băncii, împuterniciți de conducerea acesteia.

Banca Națională a României va putea stabili prin reglementări proprii și alte criterii specifice de evaluare a calității, activității și experienței persoanelor numite conducători ai băncii.

Numirea conducătorilor băncii și stabilirea mandatului acestora se pot face:

- Prin actul constitutiv, la momentul constituirii societății bancare
- Prin act adițional la actul constitutiv, ulterior constituirii băncii
- Prin hotărârea unui organ colectiv care, conform actului constitutiv, are competența de a numi conducătorii.

Conducerea, administrarea și controlul societății bancare sunt asigurate de:

- Adunarea generală a acționarilor băncii
- Consiliul de Administrație a băncii;
- Comisia de cenzori;
- Comitetul de direcție al băncii;
- Președinte și vicepreședinți;
- Comitetul de conducere (la sucursale, filiale, agenții)

2.2. Adunarea generală a acționarilor

Adunarea generală a acționarilor, este instanța supremă de conducere a activității unei bănci, ce se poate întruni în ședințe ordinare și extraordinare și reprezintă totalitatea proprietarilor de acțiuni.

La ședințele Adunării generale a acționarilor pot participa, personal sau prin delegat - pe baza de procură scrisă -, acționarii care fac dovada acestei calități cu propriile acțiuni sau cu certificatul de atestare a proprietății asupra acțiunilor.

Norma de participare la ședințele Adunării generale a acționarilor va fi stabilită de Consiliul de administrație al băncii în funcție de valoarea acțiunilor aflate în proprietatea unui acționar.

Adunarea generală ordinară se întrunește anual, în locul, ziua și ora stabilite, care trebuie să fie fixate înaintea datei de depunere a bilanțului contabil și a contului de profit și pierderi.

Adunarea generală ordinară este îndreptățită să ia hotărâri cu privire la:

- a) aprobarea bilanțului contabil anual al băncii și al contului de profit și pierderi, după ascultarea și analizarea raportului Consiliului de administrație al băncii și al Comisiei de cenzori;
- b) stabilirea cuantumului dividendelor;
- c) alegerea și numirea Consiliului de administrație și a Comisiei de cenzori și stabilirea indemnizației membrilor acestora;
- d) numirea președintelui, vicepreședinților băncii, precum și a președintelui Comisiei de cenzori;
- e) autorizarea transferului acțiunilor;
- f) aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli și a programului de activitate, pentru exercițiul următor;
- g) descărcarea gestiunii anului încheiat.

Adunarea generală extraordinară poate fi convocată de Consiliul de administrație al băncii ori de câte ori se consideră necesar.

Convocarea extraordinară a Adunării generale a acționarilor se poate face și de președintele acesteia sau la cererea acționarilor proprietari care reprezintă cel puțin 25% din capitalul social al băncii.

Adunarea generală extraordinară adoptă hotărâri privind:

- a) majorarea, reducerea sau reîntregirea capitalului social;
- b) emiterea de obligațiuni și titluri de credit;

- c) participarea cu capital la societăți comerciale, financiare și bancare, afilierea sau fuzionarea cu alte instituții bancare, cu respectarea legii;
- d) modificarea statutului băncii;
- e) alte aspecte majore privind activitatea băncii.

Convocarea ședințelor Adunării generale a acționarilor se publică în Monitorul Oficial cu cel puțin 15 zile înainte de ținerea acestora și se afișează totodată la sediul central și al unităților teritoriale ale băncii.

Comunicarea prezenței la Adunarea generală a acționarilor trebuie să ajungă la sediul central al băncii cu cel puțin 3 zile înainte de data stabilită pentru desfășurarea acesteia.

În perioada dintre data publicării convocării de participare și cea de închidere a Adunării generale a acționarilor nu este permis nici un transfer de proprietate a acțiunilor.

Ședințele Adunării generale sunt conduse de președintele Consiliului de administrație sau de persoana care îi ține locul, ajutat de un secretar și 3 supraveghetori pentru numărarea voturilor și efectuarea lucrărilor de secretariat, aleși prin majoritate simplă de voturi de către participanții la lucrări.

Adunările generale ale acționarilor se consideră legal constituite, pentru a lua decizii, prin participarea unui număr de acționari care să reprezinte cel puțin trei părți din capitalul băncii.

Hotărârile Adunării generale a acționarilor vor fi adoptate cu majoritate absolută din capitalul social aferent acționarilor prezenți, în cazul adunării ordinare, și cu cel puțin jumătate din capitalul social al acționarilor prezenți în situația adunărilor extraordinare.

În cazul neconstituirii la prima ședința a reprezentării acționarilor Adunarea generală se reconvoacă pentru un nou termen.

Hotărârile luate în a doua ședință vor fi considerate valabile independent de numărul acționarilor prezenți și de valoarea capitalului reprezentat de aceștia, cu majoritate simplă de voturi.

Adoptarea hotărârilor se poate face prin apel nominal, ridicarea mâinii sau prin vot secret, modalitatea urmând a fi stabilită la deschiderea ședințelor.

2.3. Consiliul de administrație

Conducerea și administrarea curentă a băncii se încredințează de către Adunarea generală a acționarilor unui Consiliu de administrație, compus din 15 membri.

Membrii Consiliului de administrație se desemnează pe o perioadă de 4 ani. După expirarea mandatului oricare dintre aceștia pot fi realeși, dar nu mai mult de 3 mandate consecutiv.

Președintele Consiliului de administrație este președintele băncii. Din Consiliul de administrație fac parte și vicepreședinții băncii.

Membrii Consiliului de administrație vor trebui să depună la casieria băncii o garanție care să reprezinte dublul remunerației lunare.

Garanția se depune înainte de intrarea în funcție, rămâne în casa băncii și va putea fi restituită după ce Adunarea generală a acționarilor a aprobat ultimul bilanț în exercițiul căruia aceștia au funcționat și li s-a dat descărcare de gestiune.

Semnăturile membrilor Consiliului de administrație vor fi puse la registrul comerțului, o dată cu certificatul eliberat de cenzori, din care rezultă depunerea garanției.

Ședințele Consiliului de administrație al băncii au loc lunar și ori de câte ori este necesar și se consideră valabile numai dacă la acestea sunt prezenți cel puțin 2/3 din membri.

Deciziile Consiliului de administrație al băncii vor fi luate cu majoritate de voturi.

Consiliul de administrație al băncii deliberază asupra problemelor de baza ale activității, cum sunt:

- a) bilanțul contabil și contul de profit și pierderi, precum și propunerile ce urmează să fie prezentate Adunării generale a acționarilor privind destinația profitului;
- b) politica băncii privind creditele, resursele și dobânzile;
- c) propunerile ce urmează a fi prezentate Adunării generale a acționarilor privind rezervele și eventuala utilizare a acestora;
- d) propunerile privind emiterea de acțiuni, obligațiuni și titluri de credit și modul de distribuire a acestora;
- e) stabilirea veniturilor și cheltuielilor băncii, investițiilor proprii și reparațiilor capitale;
- f) regulamentul de ordine interioară al băncii, structura organizatorică, funcțiile, atribuțiile, competențele și normele de funcționare;
- g) aprobarea înființării, desființării sau mutării sucursalelor, filialelor, agențiilor sau reprezentanțelor;
- h) stabilirea numărului de personal al băncii și nivelul de salarizare a acestuia atât pentru administrația centrală, cât și pentru unitățile sale;
- i) numirea directorilor, adjuncților acestora și contabililor șefi din centrala băncii și unitățile teritoriale;
- j) numirea Comitetului de credit și stabilirea competențelor acestuia;
- k) aprobarea împuternicirii membrilor Consiliului de administrație de a semna pentru bancă în lipsa președintelui;
- l) aprobarea comisioanelor, taxelor și spezelor bancare;
- m) normele, instrucțiunile și cadrul de desfășurare a operațiunilor băncii;
- n) alte aspecte ale activității curente.

Banca nu are dreptul să acorde credite sau alte facilități pentru nici unul din membrii Consiliului de administrație al băncii sau să garanteze împrumuturi pe care aceștia le-ar contracta cu altă instituție de credit.

Membrii Consiliului de administrație al băncii sunt răspunzători de realitatea vărsămintelor efectuate de acționari, dividendele plătite, existența și evidența corectă a registrelor cerute de lege, îndeplinirea hotărârilor Adunării generale a acționarilor și respectarea îndatoririlor legale.

Membrii Consiliului de administrație al băncii nu pot ocupa, fără autorizarea expresă a acestuia, posturi de membri în consiliile de administrație sau de directori în alte societăți bancare și nici să participe la asemenea firme ca asociați cu răspundere nelimitată.

Președintele angajează banca potrivit responsabilităților, sarcinilor și împuternicirilor stabilite de Consiliul de administrație al băncii.

Atribuțiile și competențele vicepreședinților se stabilesc de Consiliul de administrație al băncii, la propunerea președintelui băncii.

2.4. Comisia de cenzori

Comisia de cenzori va fi compusă din 5 cenzori și 2 supleanți, numiți de Adunarea generală a acționarilor. Cel puțin unul dintre cenzori trebuie să fie expert contabil.

Cenzorii se numesc pe o perioadă de 3 ani, putând fi realeși.

Președintele Comisiei de cenzori participă la ședințele Consiliului de administrație al băncii. În cazul în care are un punct de vedere diferit de hotărârea luată de Consiliul de administrație al băncii, îl va prezenta în scris acestuia.

Cenzorii sunt obligați, înaintea începerii mandatului, să depună drept garanție o sumă care să reprezinte nivelul unei remunerații lunare.

Cenzorii sunt obligați să supravegheze gestiunea băncii, să verifice bilanțul, contul de profit și pierderi și evaluarea corectă a patrimoniului, despre care vor face un raport amănunțit Consiliului de administrație și Adunării generale a acționarilor.

Cenzorii sunt obligați, de asemenea:

- a) să facă în fiecare lună și inopinat inspecția casei, să verifice existența obligațiilor și titlurilor de credit proprietatea băncii ce sunt primite în gaj, cauțiune sau depozit;
- b) să verifice constituirea garanțiilor membrilor Consiliului de administrație al băncii;
- c) să supravegheze ca prevederile statutului, precum și hotărârilor Adunării generale a acționarilor și ale Consiliului de administrație, să fie aplicate întocmai.

În cazul în care se constată abateri, Comisia de cenzori sau fiecare cenzor în parte va aduce la cunoștința președintelui Consiliului de administrație al băncii cele constatate.

Dacă acesta nu ia de îndată măsurile necesare de îndreptare, cenzorii vor aduce abaterile la cunoștința primei adunări generale, iar dacă neregulile sunt grave, Comisia de cenzori va convoca în cel mai scurt timp posibil Adunarea generală extraordinară, pentru a delibera asupra acestor nereguli.

Comisia de cenzori verifică respectarea de către bancă a principiului tratamentului egal al acționarilor privind toate drepturile și obligațiile ce le revin.

Cenzorii au drept de control asupra operațiunilor băncii, putând verifica la sediul central, la sucursale și filiale, reprezentante sau agenții orice acte, documente și registre.

Privită ca sistem productiv o instituție de credit este organizată pe sistem vertical. Toate operațiunile unei zile operative efectuate de unitățile operative (agenție, filială sau sucursală) sunt transmise prin sistemul informațional (integrat) centralei pentru închiderea zilei operative și calculul zilnic a trezoreriei entității bancare.

2.5. Comitetul executiv (de direcție)

Conducerea operativă a băncii este realizată de către Comitetul de direcție, numit de consiliul de administrație. Comitetul de direcție aduce la îndeplinire hotărârile acestui, consiliul, fiindu-i încredințate, în acest sens, o parte de competențe.

Comitetul de direcție este format din: președinte, vicepreședinte și membri. Președintele Consiliului de administrație conduce și Comitetul de direcție.

În general, comitetul de direcție examinează și ia hotărâri în limita competențelor acordate și răspunde în fața Consiliului de administrație.

Comitetul executiv (de direcție) are ca principale atribuții:

- Administrarea efectivă și eficientă, zi de zi, a riscurilor (la nivel decizional);
- Identificarea precisă, zilnică, a riscurilor la care capitalul băncii este expus;
- Definirea sumei totale pe care banca este pregătită să o plaseze cu un anumit risc de pierdere;
- Corelarea nivelurilor acceptabile ale expunerilor, tipurilor specifice de riscuri, partenerii de afaceri și tipurile de activități;
- Aprobarea limitelor de risc;
- Să asigure că politicile și procedurile operaționale sunt adecvate și actualizate;
- Să se asigure că există structurile interne de control ale administrării riscului;
- Să raporteze, la anumite intervale de timp, către Consiliul de administrație, aspectele legate de administrarea riscurilor.

2.6. Conducerea Curentă

Conducerea curentă a băncii este asigurată de către președinte, vicepreședinte și directorii direcțiilor/ departamentelor din centrala băncii.

Desigur, fiecare societate bancară își stabilește propriile norme în ceea ce privește modalitatea de realizare a conducerii curente. În principiu, însă, gama atribuțiilor este distribuită astfel :

Președintele răspunde de desfășurarea, în condiții optime și cât mai profitabile, a întregii activități a băncii.

Vicepreședinții îndeplinesc atribuțiile stabilite de președinte, coordonează și controlează direcțiile din centrală și succursale, agenții sau punctelor de lucru care le-au fost repartizate, iau măsuri și răspund de activitatea acestora.

Directorii direcțiilor din centrală organizează și răspund de întreaga activitate a direcției pe care o conduc, în conformitate cu normele, regulamentele, ordinele, instrucțiunile și hotărârile organelor de conducere ale băncii. Răspund de folosirea rațională a forței de muncă, de calitatea muncii, de disciplina și comportamentul salariaților direcției.

Conducătorii băncii trebuie să fie rezidenți în România, să exercite exclusiv funcția în care au fost numiți și cel puțin unul dintre aceștia să fie cetățean român. Ei trebuie să fie licențiați, să fi lucrat cel puțin 5 ani în activitatea financiar-bancară și să nu fie cauzat, prin activitatea lor, falimentul unei societăți comerciale.

Persoanele desemnate în calitate de conducători ai băncii trebuie să fie aprobate de Banca Națională a României înainte de începerea exercitării funcției.

2.7 Conducerea sucursalelor, filialelor agențiilor și punctelor de lucru

Angajarea patrimonială a băncii se face, la nivelul sucursalelor, agențiilor și punctelor de lucru prin semnătura directorului și contabilului șef (director economic), cu avizul consilierului juridic.

Conducerea și administrarea activității curente a sucursalelor județene, filialelor, agențiilor și punctelor de lucru ale unei societăți bancare este asigurată, după caz de către director, director adjunct și un contabil șef (director economic), numiți de către Consiliul de administrație al băncii.

În ceea ce privește activitatea de creditare, trebuie precizat că, fiecare bancă, pe baza strategiei ce o promovează, stabilește, periodic, niveluri privind plafoanele de creditare pentru succursale și filiale.

Capitolul III

Sistemul informațional bancar

În cadrul sistemului „instituție bancară”, informația are o importanță decisivă ea având rolul de factor de legătură între elementele sistemului. Fără informație, fără această legătură, practic nu este posibilă nici un fel de acțiune în cadrul sistemului. Ca urmare, în domeniul activității bancare, organizarea și conducerea activității instituției implică în mod necesar existența și funcționarea unui sistem informațional. Prin intermediul lui se asigură fluxul continuu al informațiilor bancare, se realizează valorificarea acestora, cu eficiența cerută de către factorii decidenți implicați în activitatea bancară.

Ca element al sistemului economic instituție bancară, sistemul informațional este situat între sistemul decizional și cel operațional, el având menirea de a asigura legătura, comunicarea permanentă în ambele sensuri, între sistemul conducător și cel condus. Acest loc și rol deosebit de important al sistemului informațional bancar poate fi redat grafic potrivit figurii 3.1

Se poate afirma că existența sistemului informațional bancar reprezintă una din condițiile de bază ale organizării raționale a activității bancare a conducerii sale pe principii fundamentate științific în acest fel și o premisă a exercitării cu eficiență sporită a rolului și funcțiilor băncilor în economie.

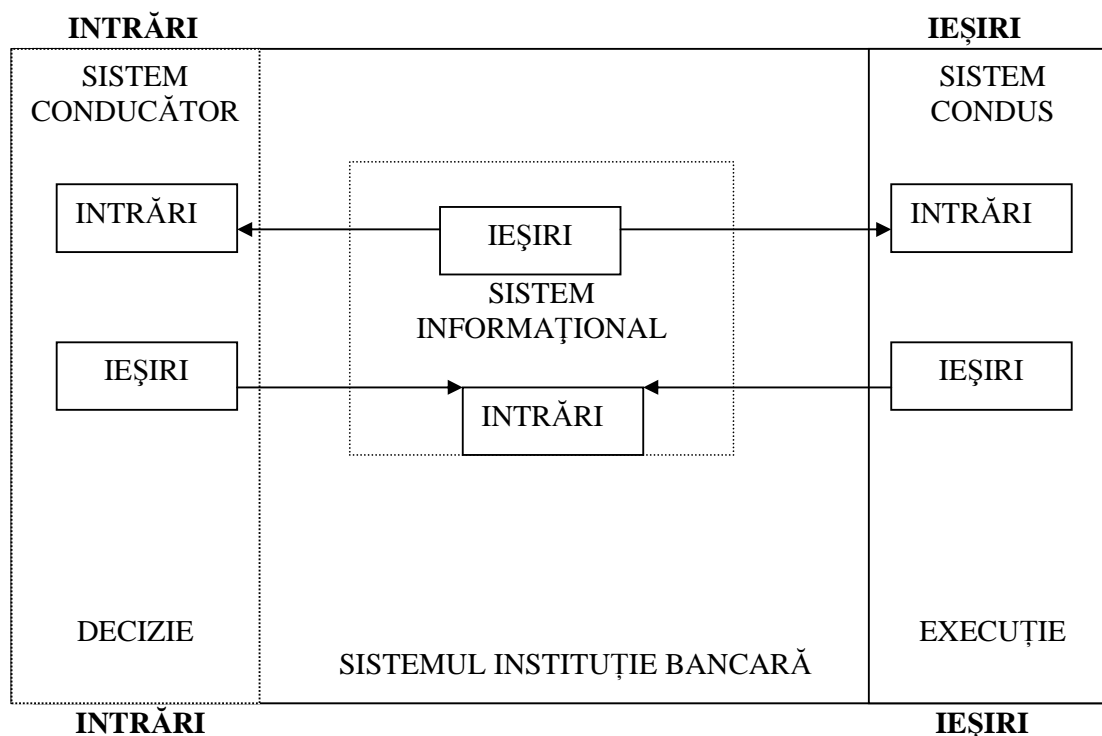

FIG. 3.1. SISTEMUL INFORMAȚIONAL BANCAR

Sistemului informațional bancar îi se atribuie următoarele caracteristici de bază:

- i. Toate informațiile pe care le conține se află într-o interdependență deplină și sunt supuse unei necontenite mișcări, ca urmare a transformării unor informații în altele sau a schimbului de informații cu mediul înconjurător;

- ii. Include, ca element structural fundamental, circuitul informațional. Acesta presupune un lanț de informații privind operațiunile bancare ce se încheie, fie prin mediul înconjurător, fie în interiorul instituției bancare;
- iii. Circuitele informaționale, atât în conținutul lor, cât și din punct de vedere al ierarhizării, se pot modifica, de unde și caracterul dinamic al structurii sistemului informațional al instituției bancare;
- iv. Întregul ansamblu are un scop bine determinat, acela de a asigura totalitatea informațiilor cu privire la procesele și fenomenele bancare, prelucrarea acestora, valorificarea lor în actul conducerii activității instituției bancare.

De aici rezultă faptul că sistemul informațional bancar este o reprezentare în spațiul informațional a instituției bancare și că el nu poate exista în afara acestuia, fără factorul uman ce utilizează informațiile, fără metodele, mijloacele, tehnicile folosite pentru prelucrarea și transmiterea informației bancare.

- v. Circuitele informaționale, atât în conținutul lor, cât și din punct de vedere al ierarhizării, se pot modifica, de unde și caracterul dinamic al structurii sistemului informațional al instituției bancare;
- vi. Întregul ansamblu are un scop bine determinat, acela de a asigura totalitatea informațiilor cu privire la procesele și fenomenele bancare, prelucrarea acestora, valorificarea lor în actul conducerii activității instituției bancare.

De aici rezultă faptul că sistemul informațional bancar este o reprezentare în spațiul informațional a instituției bancare și că el nu poate exista în afara acestuia, fără factorul uman ce utilizează informațiile, fără metodele, mijloacele, tehnicile folosite pentru prelucrarea și transmiterea informației bancare.

3.1 Trăsăturile sistemului informațional bancar:

Modul în care este conceput și modul de funcționare permit să se desprindă câteva trăsături specifice ale sistemului informațional bancar, și anume:

1. principalul suport material îl constituie documentația bancară. Aceasta face ca informația bancară să fie cuprinsă și vehiculată printr-o diversitate de mijloace tehnice specifice domeniului. Conținutul lor informațional este într-o permanentă concordanță cu cerințele impuse de derularea logică a operațiilor bancare, de informare a factorilor decidenți și cele ce țin de fundamentarea deciziilor la diferite nivele organizatorice ale instituției bancare. Ele facilitează selectarea și vehicularea informației bancare. Spre exemplu documentele operative, care stau la baza efectuării de operații bancare pentru a răspunde acestor necesități, au fost reproiectate și adaptate cerințelor de prelucrare automată a datelor. Astfel, gruparea, ordonărilor și dispunerea informațiilor în documente le de decontare prin conturile bancare (ordine de plată, cecuri de decontare), a fost făcută în ordinea logică a prelucrărilor datelor: număr de document, simbol cont debitor, simbol cont creditor, valoare, etc. Prin această ordonare a informațiilor s-a avut în vedere să se obțină acea succesiune logică care să faciliteze scrierea, citirea, interpretarea și verificarea datelor, precum și transpunerea acestora pe diferiți suporturi materiali ai informației (hârtie, memorie electronică, disc magnetic, casetă magnetică).
2. prezintă un mod specific de selectare a informațiilor la diferitele nivele de decizie. În principiu, informațiile sunt delimitate în două mari categorii:
  - a) informații necesare organelor bancare de execuție (controlori de ghișeu, inspectori, referenți de specialitate) și șefilor de compartimente, pentru informare proprie și pentru luarea de decizii pe durata zilei operative. Sunt

informații cu caracter primar, operative, obținute de regulă direct din documentele primare pe măsura desfășurării operațiilor bancare;

b) informații de strictă necesitate pentru fundamentarea deciziilor organelor de conducere ale unităților operative bancare (director, director adjunct) și pentru informarea organelor ierarhice superioare. Sunt informații gata prelucrate, cu un caracter complex și cu un grad ridicat de sintetizare a fenomenelor și proceselor bancare. Pot avea caracter postoperativ, când ele se referă la operațiuni bancare ce au avut deja loc, sau caracter previzional, când se referă la procese și fenomene ce vor avea loc, ele privind planificarea activităților bancare;

3. informația bancară, pe măsură ce este vehiculată pe treptele ierarhice superioare ale instituției, ca urmare a fenomenului concentrării și centralizării, deși scade ca volum, ea câștigă mult în conținut, fiind extrem de condensată și cu un înalt nivel de sintetizare a fenomenelor. În cea mai mare parte, ea devine o informație gata prelucrată pentru esalonul imediat superior.

Spre exemplu, informațiile privind creditele pe măsură ce urcă pe treptele organizatorice devin tot mai cuprinzătoare, mai sintetice, astfel încât prin simpla centralizare, după criterii bine precizate la nivel de centrală, se poate cunoaște volumul și felul creditelor pe total instituție bancară, pe ramuri și subramuri în care activează titularii de cont, în mod analitic sau pe o colectivitate restrânsă de clienți profilați pe aceeași afacere. De astfel selectarea informației pe diferite verigi organizatorice ale instituției bancare și centralizarea și agregarea acesteia, reprezintă o condiție esențială pentru funcționalitatea sistemului informațional bancar.

4. este specific un anumit mod de realizare a fluxurilor informaționale. Datorită complexității sale și sensurilor de vehiculare a informației bancare, fluxurile informaționale permit instituției bancare interferențe cu alte sisteme informaționale și în final, conexiunea cu sistemul informațional al întregii economii.

Cele mai numeroase fluxuri informaționale au loc în plan orizontal. Ele se concretizează în informațiile vehiculate între unitățile bancare și organele administrației de vehiculate între unitățile bancare și organele administrației de stat pe plan local și între compartimentele funcționale a băncii. O astfel de vehiculare de informație are caracter curent, operativ și periodic și privește nemijlocit operațiunile bancare efectuate zilnic, la cererea clienților titulari de cont. Vehicularea pe verticală a informației are loc în ambele sensuri, conținutul mesajelor fiind de natură diferită. Vehicularea de sus în jos pe treptele organizatorice este un proces în care predomină transmiterea de sarcini și dispoziții date de organele de conducere ierarhic superioare, informațiile având un caracter decizional, previzional. În vehicularea de jos în sus predomină transmiterea de informații ce atestă modul în care s-au aplicat dispozițiile date, rezultatele obținute, nivelul de realizare a diferiților indicatori bancari, informațiile cu privire la apariția unor fenomene nedorite, a măsurilor de contracarare și prevenire a acestora etc. Preomină, deci, informațiile postoperative definitive, cu un conținut complex, având în procesul conducerii un caracter documentar.

Deși fundamentale pentru sistemul informațional sunt fluxurile în plan orizontal și cele în plan vertical, deseori au loc vehiculări de informație și în plan oblic. Conținutul acestor fluxuri este dat de informațiile transmise de unitățile operative bancare și organelor ierarhice superioare ale titularilor de cont, precum și invers. De asemenea, vehiculări oblice pot avea loc și între unitățile operative bancare și organele administrației de stat, organe ale procuraturii și judecătorești etc., aflate organizatoric pe treptele imediat superioare. În marea majoritate a cazurilor acest tip de informație

are caracter postoperativ și servește în scopuri documentare, urmărindu-se o conjugare de eforturi pentru a preveni lichida eventualelor fenomene nedorite.

5. operațiunile de culegere, prelucrare, transmitere și înregistrare se bazează exclusiv pe codificare. Ea constă în transcrierea cu ajutorul caracterelor numerice a tot ceea ce ar necesita o exprimare letrică: document, titular, cont, destinatar, sediu bancar, categoria operațiunii etc.

Codificarea se bazează pe utilizarea unui sistem de coduri care facilitează culegerea, înregistrarea stocarea, transmiterea și valorificarea informațiilor bancare, în condițiile prelucrării mecanizate și automatizate a datelor din bănci. Sistemul de coduri folosit este astfel conceput încât să țină seama de necesitățile impuse de manifestarea deplină a rolului evidenței bancare, de transmiterea curentă și rapidă a informațiilor către locurile de informare și stocare și de necesitățile impuse de schema de structură a bazei de date proprii. Codificarea în bănci este realizată pe multiple planuri , fiind extinsă aproape asupra tuturor elementelor ce intervin în efectuare de operațiunibancare, precum și în realizarea fluxurilor informaționale. Sunt codificate toate categoriile de operațiuni ce privesc activitatea bancară, codurile fiind unitar aplicate de toate entitățile ce formează organizatoric instituția bancară.

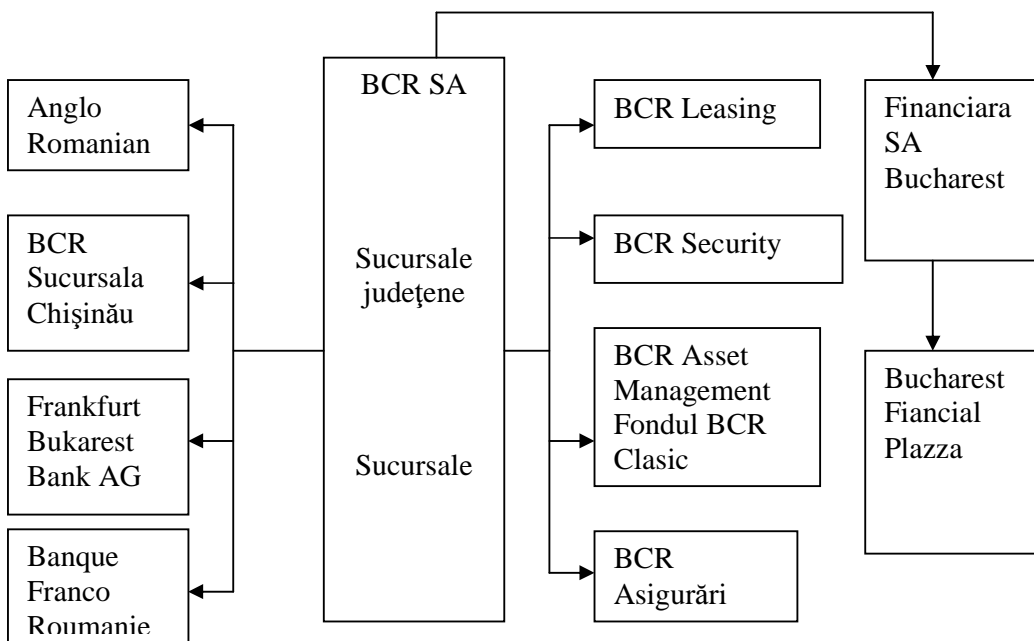
Codificarea informațiilor este extinsă cu precădere asupra operațiilor de evidență bancară și în mod deosebit, a celor de statistică și de contabilitate bancară

Sistemul de coduri mai cuprinde și coduri pentru transmiterea, centralizarea și editarea bilantului bancar, pentru aplicațiile realizate cu ajutorul calculatorului electronic

6. banca de date a sistemului informațional bancar o reprezintă evidența bancară. În acest scop, un rol deosebit îi revine contabilității bancare, care, potrivit estimărilor, asigură 90-95% din informațiile vehiculate în cadrul sistemului in formațional bancar. De aici importanța și grija deosebită ce se dă organizării și conducerii evidenței în unitățile bancare operative, calității desăvârșite ce trebuie să caracterizeze munca personalului operativ, atât din front-office, cât și din back office.

Un exemplu de sistem informațional bancar bazat pe principiul piramidal:

Fig.3.2 structura Grupului BCR

Asemănător băncilor europene, prin distribuirea produselor și serviciilor financiare ale băncilor sau ale firmelor financiare satelite (companii de asigurări, asset management, leasing etc), băncile românești adoptă modelul de distribuție tip „arhitectura deschisă”, devenind adevărate „supermarketuri financiare”.

BIBLIOGRAFIE:

1. Heteş-Gavra Iosif, Operațiunile și Organizarea Băncilor, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara 2003
2. Heteş-Gavra Iosif, Heteş-Gavra Roxana, Buglea Alexandru, Management bancar, Editura Orizonturi Universitare, Timișoara 2004
3. Heteş-Gavra Iosif, Activitatea și Operațiunile Instituțiilor de Credit, Editura Mirton, Timișoara 2009
4. Virgil Andronache, Banca și Operațiunile Comerciale, Editura Universitară, București 2006